

Het Gentse deel van North Sea Port is een bijzonder gebied. Zeker om te verkennen per fiets. Deze kaart brengt de mooiste en veiligste routes voor jou in kaart. Alle lussen samen vormen één route van 75 km. Ga je liever te voet op ontdekking? Dat kan natuurlijk ook.

De recreatieve fietsroute doorheen de Gentse Kanaalzone loopt van Gent-centrum tot Zelzate en terug. Ze leidt je doorheen het economisch hart van de Gentse Kanaalzone en doorkruist er verschillende verrassend groene koppellingsgebieden. Onderweg neem je enkele keren de veerboot over het kanaal Gent-Terneuzen. En in het noorden fiets je zelfs even over Nederlands grondgebied.

De totale route, vanuit Gent, is zo'n 75 kilometer lang.

Je fietst dan richting Oostakker en via het veer Langerbrugge ga je een eerste keer het kanaal over. Leg je de volledige route af dan kan je 5 keer genieten van een rustig momentje op de overzetboot. Wat een uitzicht!

Even stoppen voor een hapje? Maak gebruik van de toffe picknickbanken in de parkzones langs het traject. Ze staan allemaal aangeduid op de kaart.

Startplaats

Een goede startplaats voor je fietstocht is het **station Gent-Dampoort** of de carpoolparking aan de voorhaven (**Park & Ride Muide**, in de Pauwstraat).

© Bruno Remiers

De haven, een plek om te wonen en te werken

Via de 2 veerpontjes en de brug van Zelzate fiets je meerdere lussen of 8-en doorheen het Gentse deel van North Sea Port (volgens een DNA-streng). Slalom kriskras door de haven en ontdek zijn unieke DNA. In een volgende fietskaart trekken we de streng door richting Terneuzen.

Deze fietsroute is een initiatief van het Project Gentse Kanaalzone. Streefdoel van het project? Van het havengebied een omgeving maken waar het aangenaam wonen én goed werken is.

In het strategisch plan 'Wel-varende kanaalzone' hebben de partners de route uitgestippeld om daartoe te komen. Project na project maken ze hun visie waar en naderen ze hun doel. Hier vind je er een paar:

Project Gentse Kanaalzone is een samenwerkingsverband tussen Stad Gent, de gemeenten Evergem en Zelzate, Provincie Oost-Vlaanderen, het Vlaams gewest en North Sea Port.

Ruimte voor fietsers

Neem jij ook steeds vaker de fiets? Om inkopen te doen, naar het werk te gaan of gewoon als ontspanning? Om het havengebied toegankelijker en veiliger te maken voor fietsers, tekende het project Gentse Kanaalzone een netwerk van nieuwe fietspaden uit. Dit raamplan vormt de ideale basis voor de verdere uitbouw van de fietsinfrastructuur in het havengebied.

Fietssnelwegen vormen de hoofdassen van het nieuwe netwerk. Ze verbinden de verschillende woonkernen, scholen, bedrijventerreinen, openbaar vervoersknooppunten, veerponten, ... En ze sluiten aan op lokale fietspaden.

De nieuwe, comfortabele en veilige paden maken van elke rit pure ontspanning. Je fietst hier dan ook nooit alleen.

Scan de QR-code

Download de fietsroute op de RouteYou route-app. En spring op je fiets!

Toon de Gentse kanaalzone door jouw ogen. Deel je foto's en ervaringen op Instagram of Facebook met **#hierbijinsindekanaalzone**.

Projectbureau Gentse Kanaalzone
W. Wilsonplein 2, 9000 Gent
www.gentsekanaalzone.be
info@gentsekanaalzone.be

Verantwoordelijke uitgever:
Carina Van Cauter, Gouverneur,
Gouvernementstraat 1, 9000 Gent
Fotografie: Machteld Bats en
Carl Dejonghe (tenzij anders vermeld)

De Moervaartvallei in volle bloei

De Moervaartvallei is een prachtig gebied tussen Gent en Stekene dat amper bebouwd is. Een gebied met een fascinerende geschiedenis en een mooie toekomst.

Moeilijk toegankelijke, drassige vlakte

Op het einde van de laatste ijstijd, zo'n 12.000 jaar geleden, was de Moervaartvallei eigenlijk een uitgestrekt, ondiep meer. Het lag aan de voet van een langgerekte zandduin. Die duin verhinderde dat het water naar de Noordzee stroomde.

Na de ijstijd verdroogde het meer maar het gebied bleef tot in de 20ste eeuw een laaggelegen en vaak moeilijk toegankelijke, moerassige vlakte. Al in de middeleeuwen werden pogingen ondernomen om het drassige gebied te ontginnen, maar dat bleek niet eenvoudig. Pas ruim na WOII slaagde men erin om het waterpeil onder controle te houden en werd de vallei gebruikt voor landbouw. Door haar ruige geschiedenis is het gebied amper bebouwd.

Natuurgebied met ruimte voor landbouw en recreatie

De uitgestrekte Moervaartvallei is een troef voor landbouw en natuur. En zeker ook voor de bewoners en de horeca uit buurdorpen en de op fietsafstand gelegen steden Gent, Sint-Niklaas en Lokeren. Om het gebied nog mooier te maken, sloegen overheden, natuurorganisaties én landbouworganisaties de handen in elkaar voor Project Moervaartvallei. Samen engageren ze zich om van de ruim 2.800 ha weidse natuur - met prachtige velden en imposante bomenrijen - een gebied te maken waar landbouw, natuur, water, landschap en recreatie harmonieus met elkaar samengaan. Zeker een bezoekje waard!

Meer weten? www.moervaartvallei.be

De Moervaartvallei heeft twee natuurlijke grenzen: de Moervaart en de Zuidlede. De Moervaart is een middeleeuws kanaal dat werd gegraven voor afwatering en voor het transport van turf (moer) en mest. Het kanaal verbindt de Durme met het kanaal Gent-Terneuzen in Gent. De Zuidlede is een zacht kronkelend riviertje dat in Mendonk (Gent) aftakt van de Moervaart en via het Provinciaal domein Puyenbroeck richting de Durme in Daknam (Lokeren) loopt.

Groene oases tussen haven en dorpen

Langs de 75 km lange contactlijn tussen de havenactiviteiten en de omliggende woonkernen, zijn 16 'koppellingsgebieden' ingericht. Ze verbinden en verzoenen het Gentse deel van North Sea Port met zijn omgeving.

730 ha groen

De koppellingsgebieden zijn jonge, groene eilanden. Ze zijn strategisch ingeplant en zorgen voor een aangename overgang tussen de woonkernen en de grootschalige nabije haven. Sommige koppellingsgebieden zijn ingericht als natuurgebied, andere als landbouw-, bos- of recreatiegebied. In totaal goed voor 730 ha frisse buitenlucht!

Voor elk wat wi(e)ls

In de groene buffers vind je wandelpaden, speelzones en fietsverbindingen. Ideaal dus voor een fijne wandeling of om te gaan ravotten. Of voor een fantastisch fietstraject naar je werk! De fietspaden in de koppellingsgebieden sluiten immers aan op de andere woon-werkroutes in het

havengebied én op het netwerk van zachte verbindingen richting de havendorpen en de stad Gent. Geen wonder dat meer en meer mensen die in North Sea Port werken, de auto aan de kant laten staan en kiezen voor hun duurzame tweewieler.

Ecologisch verantwoord beheer

Om het grootschalige inrichtingsproject van de koppellingsgebieden te coördineren en uit te voeren, werd de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) ingeschakeld. Na oplevering zorgt het Project Gentse Kanaalzone voor het beheer.

Voor de provincie Oost-Vlaanderen speelt daar een actieve rol in. Zij maaien de wandelpaden, bijvoorbeeld, om ze het hele jaar door vlot toegankelijk te houden. Voor de rest gaan we voor een ecologisch verantwoord beheer waarin de natuur de bovenhand heeft. Planten mogen dus gerust wat hoger opschieten. En dat zorgt voor een gevarieerde fauna en flora in de gebieden.

Zie je iets moois? Deel je foto op Instagram of Facebook met **#hierbijinsindekanaalzone**.

11 Speybank, kunstwerk met internationale faam

Dit opvallend kunstwerk van Luc Deleu bestaat uit 4 zeecontainers die de wetten van de zwaartekracht tarten. Samen visualiseren ze een kunstige poort, misschien zelfs een triomfboog. Het kunstwerk staat symbool voor de goede samenwerking tussen alle partners in en rond North Sea Port.

Speybank is een kunstwerk van wereldklasse. Het nam in 2005 deel aan de Triennale voor Hedendaagse Kunst in Yokohama (Japan). Maar sinds november 2007 staat het hier, op de hoek van het Kluisendok, het Kanaal Gent-Terneuzen en de Vasco Da Gamalaan. Een strategische locatie, want dit is een kruispunt tussen de haven en de kanaaldorpen. Hier komen de cementfabriek, de windmolens, de Dries van Doornzele en het Kluisendok samen.

Groen, groener, groenst!

De koppellingsgebieden zijn knap ingerichte, groene buffers in de haven. Alle partners van het Project Gentse Kanaalzone spraken af om daarnaast ook 200 ha restzones in het Gentse deel van North Sea Port ecologisch in te richten en te beheren.

Het gaat dan over bermen van wegen en spoorlijnen, stroken met pijpleidingen, oevers, wachtbekkens, ... Een mooi voorbeeld is de aanleg van een 7 km lange inheemse bomenrij langs het Kluisendok.

Waarom we dit ecologisch beheer zo belangrijk vinden?

Het zorgt voor een mooier uitzicht en ook voor een rijkere biodiversiteit in het havengebied. Mooi meegenomen, is dat al dat bijkomend groen ook meehelpt in de strijd tegen verdroging van de bodem. En tegen het 'hitte-eiland' effect waar veel industriegebieden mee kampen.

North Sea Port

De Gentse Kanaalzone maakt sinds 1 januari 2018 deel uit van de fusiehaven North Sea Port, een havengebied van 60 km lang dat loopt van Gent via Terneuzen tot Vlissingen - over de landsgrenzen heen.

Centrale ligging

North Sea Port is de negende grootste haven van Europa. Dankzij zijn centrale ligging kunnen bedrijven in North Sea Port hun wereldwijde handelspartners en het hele Europese achterland gemakkelijk en vlot bedienen: via zeevaart over de trans-Atlantische oceaan of langs de Europese kusten, via wegvervoer en treinverkeer, via pijpleidingen en heel veel via binnenscheepvaart.

Grote bedrijvigheid

Sommige goederen worden in North Sea Port gelost en haast meteen weer naar elders vervoerd. Maar ook heel veel grondstoffen en goederen worden in de haven zelf behandeld of verwerkt. Dat gebeurt bij de 525 bedrijven in de haven die goed zijn voor maar liefst 100.000 jobs. North Sea Port draagt op die manier actief bij tot meer welvaart in de regio, zowel voor de bedrijven als voor de mensen die in het havengebied werken.

North Sea Port in cijfers

- 18.000 voetbalvelden groot
- 10.000 zeeschepen en
- 40.000 binnenvaartschepen per jaar
- 56 km kademuren
- 19 dokken
- 361 km spoor
- 134 km interne wegen
- 525 bedrijven
- 100.000 jobs
- 12,5 miljard euro toegevoegde waarde

Allemaal op de trappers!

Vlatter en veiliger fietsen in de Gentse Kanaalzone? Dat is een belangrijke verdienste van het project R4 West en Oost (R4WO) van De Werkvenootschap. Een project waarin Vlaanderen maar liefst 750 miljoen euro investeert.

Met de aanleg van onder andere

- 25 km aan nieuwe fietssnelwegen,
- 11 nieuwe fietstunnels en
- 3 nieuwe fietsbruggen,

wil het project R4WO fietsen echt veilig maken langs de drukke R4 West en Oost. Dankzij deze realisaties krijgen tweewielers er meer ruimte en zijn ze beter afgeschermd van vrachtwagens en auto's. Door fietsen op die manier veiliger en aangenamer te maken, laten - ook in de Gentse Kanaalzone - hopelijk steeds meer mensen hun auto aan de kant staan.

Wil je meer weten over het project en de knooppunten die het aanpakt? Kijk op www.R4WO.be en schrijf je in voor de nieuwsbrief over project R4WO via www.R4WO.be/nieuwsbrief.

Met de trein naar Zelzate en... Terneuzen

Er is al lange tijd vraag naar goed openbaar vervoer in de kanaalzone. Bedrijven, lokale besturen, werkgeversorganisaties ... staan erachter. Er is al een goederenspoorlijn in de haven. Dat ook geschikt maken voor personenvervoer staat hoog op de agenda.

Spoorlijn met potentieel

Eerste haalbaarheidsstudies tonen aan dat personenvervoer in de Kanaalzone best realistisch is. Vooral L204, de spoorlijn naast de John Kennedylaan, heeft vandaag voldoende potentieel. Ze kan North Sea Port, de kanaaldorpen, Zelzate en het noorden van Oost-Vlaanderen ontsluiten. Verder onderzoek zal bepalen of de investering er effectief komt.

Eindhalte Terneuzen?

De ambitie stopt niet in Zelzate. Er wordt ook gedacht aan een uitbreiding van het spoorlijnnetwerk in de kanaalzone. Onder meer de aanleg van de ontbrekende spoorlink tussen Zelzate en de Axelse Vlakte (Nederland) is essentieel voor het goederenverkeer in North Sea Port. De eerste budgetten hiervoor zijn vastgelegd. Zo komt ook een grensoverschrijdende persontrein tussen Gent en Terneuzen een stap dichterbij.

De Gentse kanaalzone, 75 km verrassend fietsplezier

Leefbare haven

Met deze fietskaart willen we jong en oud het fascinerende havenlandschap leren kennen. Het is een unieke plek in het rijkgeschakeerde Vlaamse lappendeken. Het broeze evenwicht tussen wonen en werken is een blijvend aandachtspunt. Door de gebundelde inspanningen van al onze partners denken we dat we de leefbaarheid in en rond de kanaalzone structureel verbeteren.

Ondervind je toch ergens hinder? Dan kan je 24/7 terecht bij het milieuklachtenmeldpunt.

XII werken uitgelicht

Voor de fietsende meerwaardezoeker

Wat beleef jij hier?
Deel je foto's en ervaringen op Instagram of Facebook met #hierbijonsindekanaalzone of mail ze naar info@gentsekanaalzone.be. En misschien sta jij wel in de volgende nieuwsbrief!

1 Sinds 1968 is de **Zelzatebrug** het sluitstuk van de R4, de ring rond Gent. De brug gaat elke dag gemiddeld 20 keer zo'n 10 tot 20 minuten open om schepen door te laten. Vanuit de gele uitkijktoren wordt de brug bediend en stuurt men de scheepvaart op het kanaal. Hier sta je op het noordelijke balkon met zicht op de skyline van de Gentse Kanaalzone. Kijk je naar het noorden dan heb je zicht op het Nederlandse deel van North Sea Port dat 1 km verder start.

2 **Fietssnelweg Kloosterbos (F41)** verbindt Zelzate met Antwerpen. Je fietst hier over een oude spoorwegberm dwars door het Kloosterbos. Dit is één van de laatste restanten van wat eens een uitgestrekt bos- en heidegebied was op de droge dekzandrug tussen Maldegem en Stekene.

12 De **Zonneberg** is een voormalige gipsberg die in 2010 werd omgetoverd tot een zonne-energiepark. Tot 2019 was dit het grootste zonnepark van de Benelux. Zonneberg telt 55.000 zonnepanelen, goed voor 15 Megawatt vermogen wat gelijk staat aan groene stroom voor 4.000 gezinnen. www.zonneberg.be

11 **Speybank**: zie ommezijde

10 **Doornzele-dries** is 1,5km lang en 160m breed (ca. 30 voetbalvelden). Het is de grootste bewaarde dries (gemeenschappelijke grasweide) in Vlaanderen. Hier werden schapekudden verzameld voor de verkoop van wol.

9 De centrale werd net voor WO1 opgericht in decoratieve baksteenstijl naar een ontwerp van architect Eugène Dhucque. De schouw is met >100m één van de blikvangers en oriëntatiepunten in de haven. Ze overtreft zelfs de Sint-Baafskathedraal van Gent (89m).

Centrale Langerbrugge sloot de deuren in 2001, nadat er een nieuwe energiecentrale was gebouwd aan de overzijde van het kanaal (Electrabel Rodenhuize). De centrale is beschermd als industrieel erfgoed. Momenteel loopt de zoektocht naar een passende nieuwe invulling die eer doet aan deze bakken in het havenlandschap.

3 Het smalle **Langedekanaal** is een van de typische noordzuidgeoriënteerde kanalen die de polders via de Moervaart verbinden met Gent. Vanaf de middeleeuwen tot halverwege vorige eeuw verscheepte men o.a. turf, mest, zand en bieten via het water.

4 Op deze locatie zou de heilige Bavo in de 6de eeuw als kluisenaar geleefd hebben. In de huidige **Bavokapel** (1868) lees je over het mirakel dat zich hier voltrok en dat nog steeds bedevaarders naar Mendonk lokt (1-9 oktober). De steen waarop de heilige Bavo zijn hoofd te rusten legde, is verderop te zien in de kerk van Mendonk.

5 Langs de fietsroute kom je op meerdere plaatsen onderdelen tegen van het **'groen raamwerk'**. Dat is de ecologische inrichting en beheer van restzones in de haven, zoals deze bomenrijen in Hulsdonk. Ze dragen bij aan het landschap en aan de biodiversiteit in het havengebied.

6 Hier fiets je bovenop het **ondergrondse warmtenet** tussen Stora Enso en Volvo Car Gent. Sinds 2018 loopt hier heet water, onder druk en met een temperatuur van 125°C. Deze groene warmte wordt in de Volvo-fabriek gebruikt om de gebouwen en de spuitcabines op de gewenste temperatuur te brengen.

7 De grootste kraan in de Oude Dokken (50m). Overwin je hoogteverees en geniet op 10m hoogte van een **fantastisch uitzicht**: de overgang tussen stad en haven. Hier sta je op het zuidelijke balkon van de haven.

8 Kleine wisselende expositie in een gezellige oude treinwagon. **Sociaal-cultureel project** dat vooral inzoomt op de rijke geschiedenis van de haven.

Spectaculaire foto's waaronder een grote luchtfoto uit 1908! Ga zeker een kijkje nemen. Vooral zondag veel kans dat je persoonlijk wordt verwelkomd tussen 11u-17u. Geniet ondertussen ook van één van de meest recent aangelegde parken in Gent (Kaai 21 aan Voorhavenpark) en van de nagelnieuwe zomerbar 'Onze Wagon'.
Zie ook:
www.facebook.com/meulestedemuide/
www.facebook.com/onzewagon/

Gentse Kanaalzone

- Koppingsgebieden
- Kanaal, dokken en waterlopen
- Havengebied

Recreatieve Fietsroute Gentse Kanaalzone

- Half verhard / aansluitend
- Half verhard / vrijliggend
- Verhard / aansluitend
- Verhard / vrijliggend
- Voorkeursrichting fietsroute

Nuttige informatie

- Gemeentegrenzen
- Spoorweg
- Tramspoor
- Bomenrij
- Oriëntatiepunten fietsroute
- Gevaarlijk overstekpunt
- Natuur
- Jachthaven
- Veerboot
- Horeca
- Uitkijkpunt
- Zitbank
- Picknicktafel

0 1 km